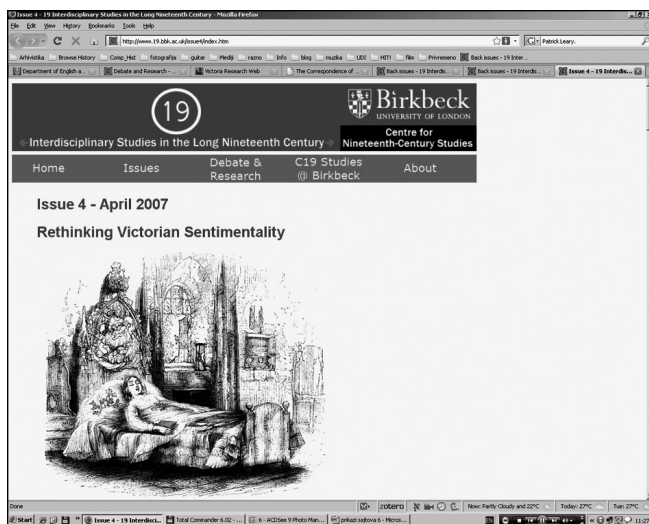

Прикази сајтова (Web адресар) VI – Деветнаести век –

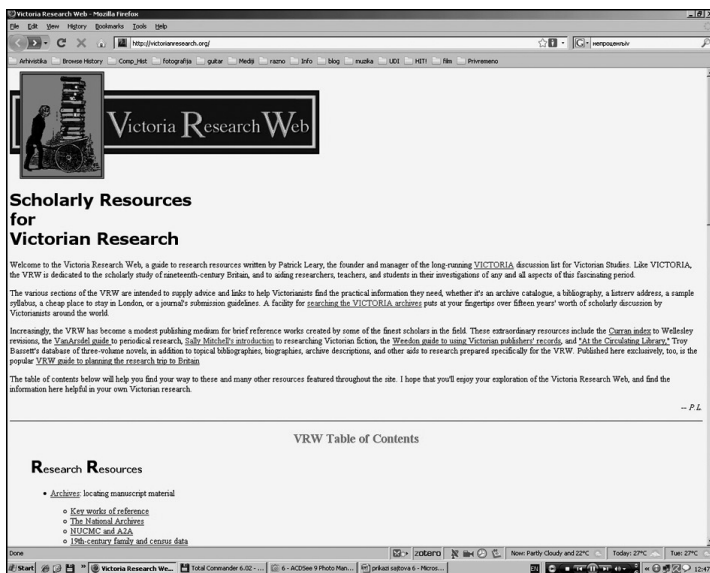
**Centre for Nineteenth-Century Studies. Birkbeck, University of London,
Hilary Fraser (ed.), *19 – Interdisciplinary Studies in the Long Nineteenth
Century*, <<http://www.19.bbk.ac.uk/>> (25. IX 2009).**

Деветнаест је пр-ви научни онлајн часопис посвећен напредним интердисциплинарним студијама дугог деветнаестог века. Основан на Биркбек колеџу у Лондону, под главним уредништвом професорке Хилари Фрејзер (Hilary Fraser), часопис је покренут на јесен 2005. године, првенствено са намером да прошири активности Центра за деветнаестовековне студије. Имајући

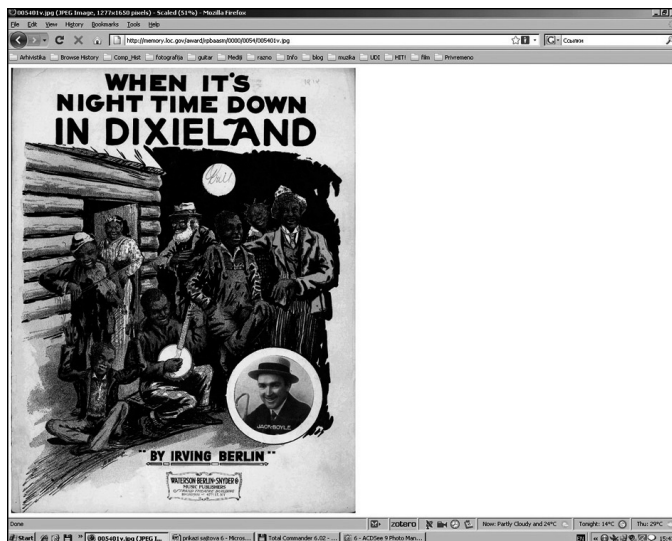
на уму предности електронског издавања научних студија на Интернету, презентовани чланци су обogaћени различитим видео и аудио материјалом, што не би било могуће у традиционалним формама публикаовања. Такође, посетиоци сајта могу се упознати са најбољим и најновијим изворима за историју XIX века, као и са другим презентацијама на Web-у посвећеним овој теми. Ритам објављивања је два тематска броја годишње од којих сваки садржи шест подједнако оцењених чланака. Још једна добра страна презентације је и секција *Дискусије и истраживање* (Debate and Research), форум за расправу и реаговања на објављене чланке. Читавом својом структуром ова презентација одражава свест о свакодневном расту онлајн база података и архивске грађе и о томе да је изучавање дугог XIX века без помоћи Интернета данас практично незамисливо.

Patrick Leary, *Victoria Research Web. Scholarly Resources for Victorian Research*, <<http://victorianresearch.org/>> (25. IX 2009).

Victoria Research Web је водич за истраживање извора за британску деветнаестовековну историју који је саставио Патрик Лери (**Patrick Leary**), оснивач и уредник дискусионе листе посвећеној овој теми, покренуте још 1993. године. На почетној страници налази се садржај подељен у пет тематских целина: истраживачки извори (архиви, штампани извори, планирање истраживачког путовања), часописи, дискусије (групе и блогови), настава и други викторијански извори. Коришћење водича је олакшано и могућношћу напредне претраге, према задатом термину или фрази, али и у комбинацији са хронолошким оквиром када је материјал постављен, или ажуриран на Интернету. Тематски водичи попут овога, не само да пружају непроцењиву помоћ истраживачима у трагању за потребним материјалом на Web-у, него представљају и одличан пример на који начин стручњаци специјализовани за одређене теме могу систематизовати своја знања у сврху квалитетнијег приступа научном истраживању.

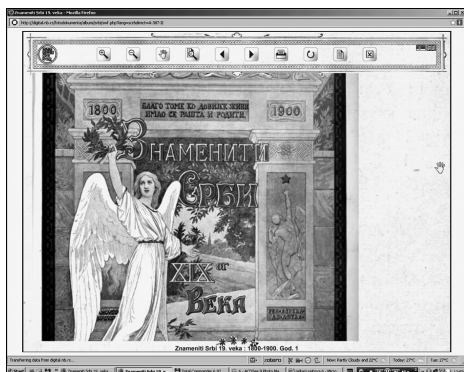
**American Memory from the Library of Congress,
African-American Sheet Music, 1850-1920,
<<http://memory.loc.gov/ammem/collections/sheetmusic/brown/>>
(28. IX 2009).**

Дигитална колекција *African-American Sheet Music, 1850-1920* на сајту Америчко сећање Конгресне библиотеке састоји се од 1305 комада афро-америчких музичких листова, датираних од 1850. до 1920. године и представља само део колекције која броји око пола милиона јединица. Визуелне представе уметника, теме које су окупирале ауторе песама, реклам-

ни дизајн, нотни записи, само су први, непосредни ниво сазнања које нам пружају јединице похрањене у бази. Иза тога, корисници ће открити вишеструко значење оваке врсте грађе, као што су социјални контекст у којем је уметник стварао, проблеми реконструкције, урбанизације и миграција афро-американаца после Грађанског рата, и много тога другог, на први поглед „неухватљивог“. Колекцију је могуће прегледати према три основна критеријума: наслову песме, теми и имену аутора, а у оквиру сваке групе и абecedним редом. У већини случајева дата је само насловна страна, а по негде и целокупни садржај свеске са нотним записима. Слике је могуће погледати у неколико различитих резолуција, а свака садржи и детаљан библиографски опис. Ова грађа представља одличан извор за упознавање са свакодневним бригаама, преокупацијама и разонодом Американаца у другој половини XIX и у раном XX веку.

**Дигитална Народна библиотека Србије, збирка Фотодокумента,
Знаменити Срби 19. века,
<<http://digital.nb.rs/scc/browse.php?collection=fa-srbi>> (28. IX 2009).**

и две личности, а читава дигитална колекција броји 391 дигитални документ. Људска лица и фигуре владара, политичара, црквених великодостојника, војних личности, научника, песника, композитора, народних добротвора и других јавних личности на посебан начин осликавају историју српског народа у 19. веку. Дигитализована грађа из колекција Народне библиотеке Србије представљена на сајту библиотеке показује тенденцију непрекидног раста и тиме се широком кругу заинтересованих омогућава упознавање са изузетно вредним материјалом од прворазредног значаја за културно наслеђе српског народа.

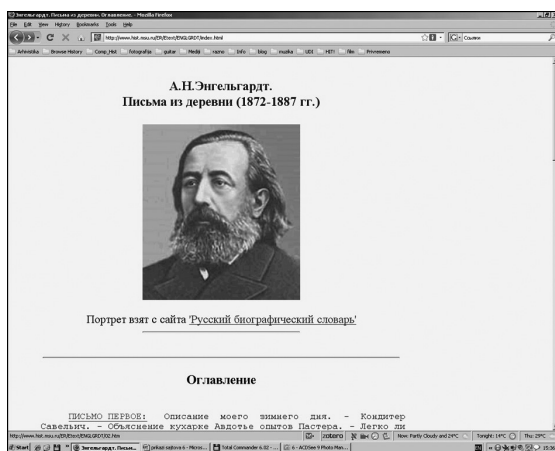
**ХРОНОС – всемирная история в интернете, *Россия в XIX веке*,
8. VII 2009, <<http://www.hrono.ru/1800ru.html>> (30. X 2009).**

1866	Начало войны России с Бухарским ханством
1866.04.16	(по юлианскому календарю - 4.4) Революционер-террорист Д.В. Каракозов у Летнего сада стрелял в императора Александра II , но промахнулся. Покушавшийся был тут же арестован и помещен в Алексеевский рavelин. Позже суд приговорил его к смертной казни через повешение, усилилась правительственная реакция, которая, в частности, привела к закрытию журналов "Современник" и "Русское слово". (Организатором покушения был Н.Шуштин .)
1866.08.07	(26 июля по юлианскому календарю) Началось Абхазское восстание
1866.10.30	(по юлианскому календарю 18 октября) В ходе русско-бухарской войны 1866-1868 годов (см. ст. Бухарский поход 1868 года) русским отрядом под командованием генерала Д.И. Романовского взята крепость Дизнак в Бухарском эмирате .
1867.03.30	(по юлианскому календарю - 18 марта) США купили у России Аляску и Алеутские острова за 7,2 млн дол.
70-е годы	См. подробнее: Россия в 70-е годы XIX века
1870.10.31	(по юлианскому календарю - 19 октября) Используя благоприятный внешнеполитический момент (поражение Франции в войне с Пруссией) Россия заявляет, что более не считает себя связанной

Хронологије су једна од незаобилазних историографских форми за ширење знања о прошлости и вредан оријентир у сагледавању развојних путева државе и друштва. Хронолошки преглед руске историје деветнаестог века на сајту Хронос, осим временски распоређених низова чињеница праћених обавештењима шта се важно догодило сваког од наведених дана, одликује и неколико карактеристика.

ристика својствених електронској презентацији текста. На првом месту, то је нелинеарно излагање са линкованим деловима, првенствено појединих личности и догађаја. На тај начин, корисник хронологије може прочитати детаљније информације о стварима за које је заинтересован. Додатни текстови се састоје од једног или више делова преузетих из различитих изворника, са наведеним цитатом одакле је материјал преузет и препорукама за даље читање. Сваки догађај уврштен у хронологију дат је по грегоријанском и јулијанском календару чиме се искључује могућност забуне, што је иначе пропратна карактеристика оваквих текстова. Поред линкованих пречица ка основном тексту издељеног према деценијама, на врху странице налазе се и линкови за хронолошки преглед историје XIX века по регионима: светска историја, Немачка, Француска, Кина, САД и Белика Британија. У дну странице постављени су и линкови за три карте: Руско царство у првој половини XIX века, Поход Наполеонове армије 1812. године и Контраофанзива руске армије 1812. године.

**Библиотека электронных ресурсов Исторического факультета МГУ,
Исторические источники по истории России XVIII –
начала XX в. на русском языке в Интернете, 27. II 2009,
<<http://www.hist.msu.ru/ER/Etext/PICT/russia.htm>> (30. IX 2009).**

Страница посвећена историјским изворима за историју Русије од почетка XVIII до почетка XX века на сајту Библиотеке електронских ресурса Историјског факултета Московског државног универзитета примарно је подељена на два дела. У првом се налазе нанизани линковани наслови за изворну грађу коју су приредили аутори сајта, а која је прикупљена са различитих страна: зборника архивске грађе,

зборника међународних уговора, правне литературе и других публикација. Презентовани материјал је дат углавном у HTML формату, са по неком сликом оригиналних докумената. Други део (*Ссылки*) садржи линкове ка документима и грађом доступним на другим руским сајтовима, а који улазе у тематски фокус коме је посвећена ова збирка. Прегледно организована и редовно ажурирана ова страница представља одлично полазиште у потрази за историјским изворима за историју Русије XVIII и XIX века.